

בש"פ 6535/19 - מדינת ישראל נגד פלוני, פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 6535/19

לפני: כבוד השופט י' עמית

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. פלוני
2. פלוני

בקשה רביעית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996, בתפ"ח 26894-04-18 בבית המשפט המחוזי בחיפה

תאריך הישיבה: י"א בתשרי התש"ף (10.10.2019)

בשם המבקשת: עו"ד רוני זלושינסקי

בשם המשיב: עו"ד באסל פלאח

החלטה

1. בקשה רביעית להארכת מעצרו של המשיבים, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה -

עמוד 1

מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

2. כתב האישום: נגד המשיבים הוגש ביום 16.4.2018 כתב אישום (כתב אישום מתוקן הוגש ביום 25.4.2018), המייחס להם עבירות של ניסיון רצח ופציעה בנסיבות מחמירות, תוך שימוש בנשק קר. מכתב האישום המתוקן עולה כי התגלע סכסוך משפחתי בין משפחת המשיבים (משיב 1 - אבי המשפחה, משיב 2 - בנו, ושני נאשמים נוספים הם בניו של משיב 1 ואחיו של משיב 2) לבין משפחתו של תא"ע (להלן: תא"ע). מכתב האישום עולה כי הרקע לסכסוך הוא נישואי בני דודים שהסתיימו בגירושין: תא"ע היה נשוי לנ', בתו של משיב 1 ואחותו של משיב 2 (להלן: נ'). אמו של תא"ע היא אחותו של המשיב 1, ונשואה למא"ע (להלן: מ'). במהלך חודש מרץ, ולאחר גירושיהם, שלח תא"ע לנ' מספר הודעות מאיימות. בעקבות זאת, הגיעו המשיבים ביום 24.3.2018 בשעת לילה מאוחרת, אל מתחם מגוריהם של משפחת א"ע כשהם מצוידים בסכינים ובשרשרת מתכת. ברחבת מתחם המגורים התפתחה קטטה אלימה בין המשיבים לבני משפחת א"ע, שבמהלכה המשיבים דקרו את תא"ע וגרמו לו לפציעות קשות בצוואר, בחזה, בבטן, בריאה ובעמוד השדרה. בהמשך, המשיבים דקרו גם את מ' בפלג גופו העליון ובגבו. תא"ע ומ' הובהלו לבית החולים במצב קשה. המשיב 1 המשיך ודקר שני גברים נוספים ממשפחת א"ע - את האחד בחזהו ואת השני בידו. במהלך הקטטה המשיבים הותקפו אף הם בנשק קר על ידי משפחת א"ע. המשיב 1 נחתך ביד שמאל, והמשיב 2 נדקר מספר פעמים בעכוז ובמותנו, ואושפז למשך יומיים במהלכם נותח.

3. בקשה למעצר עד תום ההליכים: עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיבים עד תום ההליכים. ביום 17.5.2018, במסגרת הדיון בבקשה, הוסכם על ידי המשיבים על קיומן של ראיות לכאורה, אך נטענוטענות לעניין הנסיבות שהובילו לקטטה, התנהלותה, והחבלות שנגרמו למשיבים. בית המשפט (כב' השופט א' פורת) הורה על עריכת תסקיר מעצר, ודחה את הדיון ליום 11.6.2018. ביום 6.6.2018 הוגש לבית המשפט הסכם סולחה בין המשפחות, לפיו הם מעוניינים ליישר את ההדורים ביניהם, לסיים את הסכסוך ולפתוח דף חדש ונקי מאלומות ואיבה.

ביום 10.6.2018 הוגש תסקיר בעניינם של המשיבים. מתסקירו של המשיב 1 עולה כי הוא בן 50 ואב לארבעה, לחובתו שמונה הרשעות קודמות בעבירות אלימות וסמים, וריצה בעברו מספר עונשי מאסר. שירות המבחן העריך כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגותו האלימה, זאת נוכח התרשמותו כי המשיב 1 מתקשה בשמירת גבולות פנימיים וחיצוניים, מתקשה בדחיית סיפוקים וויסות דחפים, ונוטה להתנהגות אימפולסיבית. מתסקירו של המשיב 2 עולה כי הוא רווק בן 21, לחובתו תיק קודם בגין אחזקת סכין בו נידון לצו מבחן ושל"צ ללא הרשעה, בהיותו קטין. שירות המבחן העריך אף בעניינו כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגותו האלימה, זאת נוכח התרשמותו כי המשיב 2 מחזיק בעמדות הנותנות לגיטימציה לשימוש באלימות, נעדר מערכת תמיכה משמעותית ומתקשה לשתף פעולה באופן כנה.

באשר להסכם הסולחה שנערך בין הצדדים, שירות המבחן שוחח עם תא"ע (המתלונן) ואמו, והתרשם כי הסולחה נעשתה במטרה לסיים את הקונפליקט ללא התערבות הרשויות, ומאחר שמדובר בארוע משפחתי מורכב, סביב עמדות תרבותיות של כבוד המשפחה, המתלוננים נוטים להפחית מעוצמת האירוע מתוך לחץ שמופעל דווקא כלפיהם מצד בני המשפחה.

סיכומו של דבר, שירות המבחן בחן אפשרות לשחרורם של המשיבים למעצר בית, אולם דחה זאת עקב אי

התאמתם של המפקחים למשימת הפיקוח; נסיבותיו ומורכבותו של הסכסוך; מאפייני אישיותם של המשיבים; וקרבתה הגיאוגרפית של חלופת המעצר המוצעת למקום מגורי המתלוננים.

4. הליכי המעצר: ביום 11.6.2018 בית המשפט קבע כי המשיבים יישארו במעצר עד תום ההליכים נגדם, וכי שני אחיו של המשיב 2 (נאשמים 3-4 בכתב האישום) יהיו עצורים בפיקוח אלקטרוני. ההחלטה התבססה על תסקיר המעצר; על קיומן של ראיות לכאורה המבססות סיכוי סביר להרשעה; על קיומה של עילת מעצר מובהקת העולה מתיאור האירוע, לפיו המשיבים פעלו בצוותא ודקרו את תא"ע ומ' מספר רב של דקירות באזורים רגישים ומסוכנים; על רמת המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמשיבים, המלמדת על אחיזה שיטתית בתת-תרבות הסכין; ועל החשש כי שחרורם עלול להבעיר מחדש את הסכסוך. בית המשפט הביע את חשדנותו כלפי הסולחה שנערכה, לאור ביטויי הפחד שהשמיעו המתלוננים בחקירתם במשטרה, ומידת האלימות שהפעילו המשיבים כלפי המתלוננים זמן קצר לפני הסולחה.

ביום 1.8.2018 דחה בית משפט זה (בש"פ 5606/18 השופט א' אלרון) את ערעורו של המשיב 2 על מעצרו עד תום ההליכים מהטעמים לעיל. בנוסף, בית המשפט התייחס לטענתו של המשיב לפיה ההבחנה שנערכה בינו לבין אחיו העצורים על דרך של איזוק אלקטרוני (שכאמור אינם משיבים בבקשה דנן), אינה מוצדקת. בית המשפט הכריע שהבחנה זו במקומה מכיוון שכתב האישום מייחס למשיב שתי עבירות של ניסיון לרצח, בעוד שלאחיו של המשיב 2, מיוחסת עבירה אחת.

לאחר שלא הסתיים משפטם של המשיבים בתוך תשעה חודשים, בית משפט זה האריך את מעצרו של המשיב בהסכמתם שלוש פעמים (בש"פ 54/19, בש"פ 2382/19, ובש"פ 4582/19). במסגרת ההחלטה בבקשה להארכת מעצר השלישית במספר, ביטא בית המשפט את אי שביעות רצונו מקצב התקדמות ההליכים, וקבע כי יש לעשות מאמץ לעבות את מועדי דינוי ההוכחות.

5. ההליך העיקרי: ביום 25.4.2018 הוגש כתב האישום, וביום 19.6.2018 ניתן מענה לכתב האישום. ביום 7.10.2018 התקיימה ישיבת הוכחות ראשונה, נקבעו שבעה מועדי הוכחות שלא התקיימו: מועד אחד, עקב מחלת בא כוחה של המדינה; חמישה מועדים עקב אי התייצבותם של עדי התביעה, וזאת חרף צווי הבאה שהוצאו בעניינם ועל אף שהפקידו ערובה להבטחת התייצבותם; ומועד נוסף מטעמי בית המשפט. במהלך תקופה זו היו ניסיונות בין הצדדים, שלא צלחו, להגיע להסכמות שיצמצמו את יריעת המחלוקת, בתקוה אף לייתר את שמיעת הראיות בתיק. ביום 17.6.2019 התקיים דיון הוכחות בו נשמעה עדותו של מ'. ביום 2.9.2019 נערכה ישיבת גישור בפני השופטא' פורת אך הצדדים לא הגיעו להסכמות. לנוכח זאת קבע בית המשפט כי מועדי ההוכחות הבאים יתקיימו במועדם בימים כדלהלן: 23.10.2019, 3.11.2018, 3.2.2020, 10.2.2020, 24.2.2020, 2.3.2020, 8.3.2020, 16.3.2020, 25.3.2020, ו- 29.3.2020.

מכאן הבקשה להארכת מעצרו של המשיבים.

6. בבקשה דנן, המדינה חזרה ופירטה את הסיבות בגינן הוחלט על מעצרו של המשיבים עד תום ההליכים, בהן מידת מסוכנותם של המשיבים; קיומה של חזקת מסוכנות סטטוטורית; תסקירי המבחן בעניינם; החשדנות ביחס לסולחה שנערכה בין הצדדים; עברו הפלילי של המשיב 1; עמדותיו של משיב 2 הנותנות לגיטימציה לנהוג באלימות; וחשש לשיבוש הליכי המשפט עקב היכרותם של המשיבים עם המתלוננים ונסיבות הסכסוך. בנוסף, טענה המדינה כי נכון להיום

עמוד 3

קבועים עשרה מועדי הוכחות להמשך ניהול המשפט, ויש להניח כי מכאן ואילך המשפט יתקדם ביעילות ובקצב משביע רצון.

7. סעיף 62 לחוק המעצרים עניינו במלאכת איזונים, כאשר מצד אחד ניצבות חזקת חפזות והזכות לחירות של הנאשם, ומנגד - מידת המסוכנות הנשקפת מהנאשם אם ישוחרר, לציבור בכלל ולקורבנותיו בפרט, והחשש מפני הימלטות הנאשם ושיבוש הליכי משפט. וכל זאת, תוך התחשבות בקצב התנהלות המשפט.

איני רואה להכביר מילים לגבי המשיב 1, אב המשפחה, שלחובתו עבר פלילי מכביד, ואשר הגיע למקום האירוע כשהוא מצויד בסכין, ואיים בדברים קשים על אחותו באומרו "יא שרמוטה אני אחתוך את תא"ע בחתיכות ואביא לך אותו בקרטון, אני באתי לרצוח את הבן שלך תא"ע מול העיניים שלך" וכן איים על גיסו, אביו של תא"ע, כי: "אני אשחט לך את הבן שלך תא"ע אני אחתוך עוד". גם התסקיר בעניינו של המשיב 1 מדבר בעד עצמו, ואיני רואה צורך לשחת מילים מדוע עליו להמשיך ולשהות מאחורי סורג ובריה.

8. למשיב 2 אין כמעט עבר פלילי, למעט עבירה מתקופת קטינותו. אחיו של המשיב 2 נמצאים זה מכבר במעצר בפיקוח אלקטרוני הרחק ממקום מגוריהם, מבלי שהפרו את תנאי המעצר, ותחת פיקוח של מפקחים שנמצאו על ידי בית המשפט מתאימים למשימה זו. ועיקרו של דבר - המשיב 2 עצור מזה למעלה משנה וחצי, וכבר בשלב זה ברי כי בתרחיש האופטימי ביותר, תידרשנה עוד שתי ארכות נוספות. כפי שהוסבר על ידי הסניגור המלומד, עדי התביעה התחייבו להגיע למסירת עדותם ואף התייצבו בישיבה קודמת לשם כך, מה שמקטין את החשש לשיבוש הליכי משפט. מאז האירוע בחודש מרץ 2018 לא היו תקריות נוספות, כך שיש בסיס לדעה כי הסטטוס קוו בין המשפחות נשמר. על רקע מכלול שיקולים אלה, אני סבור כי בשלה העת לבחון את האפשרות להמיר את המעצר מאחורי סורג ובריה במעצר בפיקוח אלקטרוני.

התיק יוחזר אפוא לבית המשפט המחוזי על מנת לקבוע את תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני לגבי המשיב 2, לרבות מפקחים, ערבויות והגבלות, והכל על פי שיקול דעתו.

9. אשר על כן, אני מורה על הארכת מעצרו של המשיב 1 למשך 90 ימים החל מיום 12.10.2019, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 18-04-26894 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם. אני מאריך מעצרו של המשיב 2 למשך 45 יום כאשר במהלך תקופה זו, יקבע בית המשפט המחוזי את תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני.

ניתנה היום, י"ב בתשרי התש"ף (11.10.2019).

שׁוֹפֵט
